

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

DOM
2017-06-13
Stockholm

Mål nr
F 10512-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-11-10 i mål nr F 2618-16, se bilaga A

KLAGANDE

Lantmäteriet
801 82 Gävle

MOTPARTER

1. AS

2. KA S

Samma adress som 1

SAKEN

Överklagande av Lantmäteriets fakturor 80667541 och 80667542, ärende nr S10830, gällande avstyckning från fastigheten X i Säffle kommun m.m.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Lantmäteriets beslut om debitering den 26 maj 2016 (faktura nr 80667541 och 80667542) i ärende nr S10830.

Dok.Id 1345956

Postadress

Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 16

Telefon

08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

08-561 675 59

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Lantmäteriet har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa myndighetens debiteringsbeslut.

AS och **KA S** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Lantmäteriet har anfört i huvudsak följande.

Ansökan om avstyckning från X i Säffle kommun kom in till Lantmäteriet redan 2010 och fastighetsbildningsbeslut fattades som en preliminärfråga. Förrättningen fortsatte därefter och förbereddes för mätning. I samband med att en ny förrättningslantmätare tog över förrättningen i februari 2015 delfakturerades vid tidpunkten upparbetade 8,5 timmar. Därefter vidtogs ytterligare åtgärder, bl.a. färdigställdes det utredningsarbete som påbörjats tidigare. Lantmäteriet har en lagstadgad skyldighet att utreda förutsättningarna för fastighetsbildning och förrättningslantmätaren måste följa noggranna instruktioner vid utförandet av förrättningen. Flera administrativa åtgärder krävs. Initialt ska ärendet läggas upp, det ska sändas bekräftelser, handlingar som inkommit i ärendet ska hanteras liksom nya yrkanden. Frågor från sakägarna ska besvaras. Allt detta arbete debiteras. Vilka moment som utförts i förrättningen framgår bäst av protokoll, beskrivning och dagboksblad. I förrättningen har lagts ned sammanlagt 36,5 timmar och av dessa har 31,5 timmar debiterats. Först 8,5 timmar i samband med den nämnda delfaktureringen och därefter 23 timmar enligt nu överklagade fakturor. Den tid som inte har debiterats, 5 timmar, har Lantmäteriet heller inte för avsikt att debitera. Tiden motsvarar nivån på den nedsättning som Lantmäteriet beslutat att göra för att kompensera för taxeökning samt handläggabyte under den tid som förrättningen pågått.

En förrättning med en preliminärfråga medför fördyrade kostnader. Den prisuppgift som **AS** och **KA S** hänför sig till lämnades i samband med

ansökan och den baserades då på vad liknande förrättningar erfarenhetsmässigt kan kosta. Det har inte träffats någon överenskommelse om fast pris. Den långa handläggningstiden har inte fördyrat handläggningen och är inte föremål för prövning.

AS och **KA S** har anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen med i huvudsak följande tillägg och förtydliganden.

Under förrättningen byttes handläggare fyra eller fem gånger och vid varje byte skulle den nya handläggaren sätta sig in i ärendet. De upplever därför att de har fått betala för utbildning av Lantmäteriets personal. De uppskattar att förrättningen har genomförts rättssäkert och korrekt men med dagens teknik där det mesta är datoriserat ifrågasätter de den fakturerade tidsåtgången. Det var den första handläggaren hos Lantmäteriet som föreslog att fastighetsbildningsbeslut skulle fattas som en preliminärfråga eftersom det skulle gå snabbare. Mätning skulle utföras senare och de fick besked om att en sådan handläggning inte skulle vara dyrare.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Avgifterna för lantmåteriförrättningar är författningsstyrda och Lantmäteriet ska debitera förrättningskostnader efter principen om full kostnadstäckning. Enligt 4 § förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmåteriförrättningar beräknas avgiften efter den tid som behövs för handläggning av förrättningen och införande i fastighetsregistret, inklusive manuellt förd registerkarta, samt kostnaderna för handläggningen respektive införandet.

Den aktuella förrättningen har inneburit att ett område har avstyckats från X i Säffle kommun samt att en del av samma fastighets andel i en samfällighet genom fastighetsreglering överförts till den avstyckade fastigheten. Åtgärderna har vidtagits efter att parterna har träffat en överenskommelse. Av de överklagade fakturorna, dagboksbladet och Lantmäteriets tidkort framgår den tid som Lantmäteriet har lagt ned på förrättningen, att förrättningskostnader tidigare har delfakturerats samt att Lantmäteriet beslutat att skriva ned antalet arbetade timmar. Det framgår dock inte av de nämnda handlingarna vilket belopp som tidigare delfakturerats och inte heller

hur många timmar som Lantmäteriet beslutat att inte debitera för. Dessa uppgifter har Lantmäteriet däremot lämnat i Mark- och miljööverdomstolen. Även om uppgifterna lämpligen borde ha lämnats redan i mark- och miljödomstolen finns det inget som hindrar att de förs in i målet först här.

Mark- och miljööverdomstolen bedömer, till skillnad från mark- och miljödomstolen, att det inte finns anledning att ifrågasätta att den tid som Lantmäteriet har lagt ned i ärendet har varit berättigad. Vid den bedömningen beaktar domstolen att Lantmäteriet avstått från att debitera för fem timmars arbete som kompensation för en ny högre taxa samt handlägggarbyte. Den omständigheten att Lantmäteriets handläggare inledningsvis har lämnat en uppgift om den uppskattade kostnaden för förrättningen och att detta belopp varit lägre än det som sedermera kommit att faktureras kan inte medföra att beloppet ska sättas ned (jfr MÖD 2016:16). Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras och Lantmäteriets beslut om debitering stå fast.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Gösta Ihrfelt och Ingrid Åhman, referent, samt tekniska rådet Jan Gustafsson.

Föredragande har varit David Sandberg.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-11-10
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr F 2618-16

KLAGANDE

1. AS

2. KA S

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lantmäteriets beslut 2016-05-31 i ärende nr S10830, se bilaga 1

SAKEN

Överklagande av Lantmäteriets fakturor 80667541 och 80667542, ärendenr S10830, gällande avstyckning från X i Säffle kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen sätter ner beloppet på

- faktura nr 80667541 till 2 715 kr 63 öre och
 - faktura nr 80667542 till 2 715 kr 63 öre.
-

Dok.Id 344944

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

BAKGRUND

I förrättning avseende avstyckning m.m. berörande fastigheten Säffle X har lantmäteriet meddelat fastighetsbildningsbeslut den 31 maj 2016. För förrättningen har AS och KA S, ägare till fastigheten Säffle X den 26 maj 2016 vardera fakturerats 12 715 kr 63 öre. Av handlingarna framgår att de även tillställts fakturor den 4 februari 2015.

YRKANDEN M.M.

AS och KA S har yrkat att förrättningskostnaden ska sättas ned. De har anfört följande till utveckling av sin talan. Det är inte rimligt att ett ärende ska ta så lång tid. På fråga i samband med beställningen fick de en uppgift om en trolig kostnad på 15 000 – 20 000 kr för en sådan avstyckning med flera givna gränser. Fältarbetet skulle göras när personal var i närheten för att hålla ned kostnaden. Den fakturerade kostnaden är det dubbla mot det muntliga kostnadsförslaget. Fakturerad kostnad motsvarar ungefär en arbetsvecka. Det är svårt att se den tidsåtgången för en enkel avstyckning. Första fakturan kom 2015, 5 år efter preliminärbeslut. Våra kostnader kommer för sent för att tas med i fastighetsaffärens deklaration, något som medför ökade kostnader för dem.

Lantmäteriet har förelagts att yttra sig över överklagandet, men har trots påminnelser inte avhört.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har med stöd av 16 kap. 8 § fastighetsbildningslagen avgjort målet utan sammanträde.

Enligt 4 § förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar ska vid förrättningar avgiften beräknas efter den tid som behövs för handläggningen av förrättningen och kostnaderna för handläggningen.

Då lantmäteriet underlåtit att yttra sig saknas uppgift om såväl de totala förrättningskostnaderna som de närmare omständigheterna runt förrättningen. Det är

lantmäteriet som kräver betalning och därför primärt har att visa att fakturerade belopp är skäliga. Föreliggande kunskapsbrister får därför belasta lantmäteriet. Vid angivna förhållanden får anses skäligt att bestämma vardera fakturabeloppet till 2 715 kr 63 öre, dvs. 10 000 lägre för envar faktura.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 1 december 2016

Göran Stenman

Sören Karlsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman och tekniska rådet Sören Karlsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Carolina Bergholtz.